

Gravmælet

”Der er stenhuggeren kommet med det nye gravmæle. — Min arme søster vil nu atter få næring for sin tungsindighed. Skal det opstilles i kirken lige over for hendes stol som hun jo endelig vil have det, så vil selv Guds ord næppe mere kunne trøste hende, når hun bestandigt har mindet om sit tab for øje. Kan De ikke overtale hende til at lade den grille fare, kære hr. pastor!”

Så sagde Amalie bekymret til den unge præst i Vedby som nylig havde tiltrådt sit embede og med megen deltagelse set den sorg der var i præstegården over hans fortræffelige formands tidlige død. Hele menigheden delte familiens sorg, thi den afdøde præst havde i sin korte embedstid vundet alles hjerter. Man beklagede med rette hans unge, skønne enke som var utrøstelig og syntes kun at finde lindring i sin smerte ved den fikse idé hun i sin sorg havde sat sig i hovedet at hun umuligt ville kunne overleve sin forklarede ægtefælle til nådsensårets udgang. I denne faste overbevisning havde hun også ladet en plads i den åbne begravelse under kirkegulvet tilberede til at modtage hendes lig ved siden af hendes ægtefælles kiste. Endog på marmorstenen, som hun ville lade indsætte i kirkemuren over gravstedet med sin mands navn, fødselsdag og dødsdag, havde hun tillige ladet sit eget navn hensætte samt hvad dag og år hun var født og neden under havde hun ladet tilføje ”død” og med det begyndte nye årstal, kun var datoen naturligvis ikke udfyldt. Forgæves havde søsteren villet overtale hende til at lade denne besynderlige grille fare; hun havde endogså forestillet hende det som formasteligt og som et indgreb i forsynets evige råd som ingen dødelig kunne forudse. Men Luise havde ikke været til at bringe derfra.

Da eftermanden var kommet, var den unge enke i nogle dage slet ikke kommet til syne. Det var hende uudholdeligt at se den

mand som nu skulle indtage hendes elskede Frederiks plads for alteret og på den hellige talerstol og bebo det hus som havde været vidne til hendes hurtigt forsvundne lyksalighed. ”Hvad der har forstyrret mit livs hele glæde og gjort graven til min eneste trøst” – sagde hun i de dage til søsteren – ”det er jo dette menneskes lykke og hvor meget man end roser og ophøjer ham, hvor skånsomt og deltagende han endog vil behandle mig som en ulykkelig der har krav på hans medynk – jeg vil dog aldrig kunne se ham uden at tænke på at han dog vist hemmeligt må lykønske sig til min ulykke”.

Det kostede søsteren møj at overtale hende til blot for høfligheds skyld at være til stede ved bordet. Selv fra kirken holdt hun sig i førstningen og søgte ved huslig andagt den trøst som den fremmede stemme syntes at forbitre hende selv i herrens tempel.

Men den ærbødighed for hendes sorg som hr. Korns stille, deltagende adfærd og ethvert at hans ord bar præg af, det lyse blik over liv og død og åndernes evige samfund i Gud, som han ofte med varsomhed søgte at meddele hendes nedtrykte sjæl, forsonede hende dog snarligt med hans nærværelse og det lykkedes ham mangan gang såvel fra prædikestolen som i daglige samtaler at bringe en vis ro og gudhengivenhed i hendes sorg uden hvilken den måtte fortære hende i håbløs henstirren på graven og en utålmodig higen efter genforening med den salige. Hendes sunde natur og blomstrende ungdomsskønhed syntes også til trods for hendes sorg og hendes tro på en nært forestående død at ville påtvinge hende et længere liv end hun ønskede. Derfor ville søsteren nu så nødigt at hint gravmæle skulle opstilles som kun ville give Luisers sværmeriske dødstanker næring og måske virkelig kunne fremskynde en ny ulykke i den allerede dybt sårede familie.

Hr. Korn forsøgte også ved sagtmødige forestillinger om det usømmelige og hartad¹ ugudelige i således at ville forudsige sin død at bevæge Luise til i det mindste at lade indskriften forandre, da den således endogså var i stand til at virke dræbende på den sørgendes heftige indbildningskraft; men alle forestillinger var spildt og næste søndag var det besynderlige gravmæle opstillet i kirken. Luise sad hver helligdag lige over for det i sine sørgeklæder og så med stille længselstærer gennem det sorte slør på trælemmen i kirkegulvet som hun syntes hvert øjeblik måtte åbne sig for at modtage hende og når hun så sit eget navn på gravmælet ved siden af den bortgangnes, ønskede hun tit at den manglende dødsdato kun også

¹ 3: næsten

var udfyldt og at der stod i dag eller i morgen; thi året syntes hende langt som en evighed. Sagnene om sorgens magt over livet, især hos tro nordiske elskende som hr. Aages fæstemø, om hvem kæmpevisen sagde at ”månedsdag derefter lå hun i sorten muld”, var hende også trøstende beviser for at hendes sørgedage ikke heller ville vorde¹ mange flere.

Imidlertid var syv måneder forløbet siden hun havde tillukket sin ægtemands brystne øjne. Deres sidste, kærlige samtale gentog hun ofte for søsteren og meddelte hende så mange store og herlige træk af den forklaredes åndelige billede at hun henrev søsteren med sig i sine længselsfulde drømme om den nært forestående salighed i evigt samfund med den ånd som var forudraget for at åbne hende det uomskiftelige paradises porte. Youngs ”Nattetanker”² og Stillings ”Theorie der Geisterkunde”³ var på den senere tid næsten hendes eneste læsning; dog havde hun på søsterens og hr. Kornes anmodning nu også taget Bibelen i hånd for der at finde et sandere og tilforladeligere vidnesbyrd om det evige livs herlighed og hvorledes det skulle forventes. Imod adskillige af hr. Kornes prædikener og betragtninger over liv og død og det guddommeliges evige genfødsel i menneskelivet havde hun vel meget at indvende, dog var det hende en husværelse i hendes sorg at tale med ham om disse genstande for end tydeligere ved hans modsigelser og forskellige synsmåde at bestyrke sig i sine egne forestillinger.

Men han vidste langt klarere og mere overbevisende at fremsætte sine meninger end hun og Luise tog da ofte sin tilflugt til en dunkel følelse, hvis anelsesfulde udsagn var hende langt kærere og tilforladeligere end alle fornufts slutninger.

Således endte for det meste alle slige samtaler og uagtet hr. Korn var langt fra at billige hvad han anså for blotte sværmeriske ytringer af et dybt og elskeligt gemyt som havde sat sit højeste i kærligheden til et enkelt væsen, kunne han dog ikke andet end føle den inderligste deltagelse for en ånd der var ham så psykologisk mærkværdig.

Han talte ofte med hende om den kære afdøde som var middelpunktet for alle hendes tanker og følelser og hvorom hele hendes liv og alt, hvad der var hende vigtigst i denne og den tilkommende verden, syntes at bevæge sig. Han forfærdedes da

¹ ∩: blive

² Edward Young (1683-1765), engelsk digter. *The Complaint, or Night Thoughts on Life, Death and Immortality* (1742-45), på dansk *Klager eller Nattetanker om Liv, Død og Udødelighed*, 1767

³ Johann Heinrich Jung-Stilling (1740-1817). *Theorie der Geister-Kunde. 2 Bände. Neue Ausgabe, I. und II. Band*

næsten over den forgudelse af et enkelt væsen som han sagde – af en funke¹ fra guddommen i dens afsondring og endelige skikkelse, hvorover hun syntes at forglemme det uendelige strålehav selv, hvoraf den var udsprunget eller i det mindste at gøre foreningen med hint glimt af det evige lys til betingelsen for sin salighed og sit liv i guddommen.

Dette kærlighedsafgudereri, som han kaldte det, anså han det for en samvittighedspligt at bekæmpe og overspændtheden i den sørgende Luises forestillinger, så vel som det farlige og skæve i mange af hendes sværmeriske drømme var det heller ikke vanskeligt for hans klare fremstillingsevne at gøre hende indlysende.

Men derved lod han det ikke blive; han håbede ganske at forsonse hende med livet og verden og når dette syntes ham umuligt, blev han selv tungsindig og sørgede med hende. Hun var den første kvindelige sjæl som således havde afsløret sig for ham i hele sin elskelighed og uendelige fylde af kærlighed og idet han søgte at betage denne den ensidige og farlige retning, kunne han dog ikke andet end prise den mand lyksalig som selv efter døden ejede et sådant hjerte på jorden. Luise var ung og skøn. I hendes tale og blik lyste en ånd så dyb og så herlig og et liv så klart og så strålende, selv når vemodigheden kvalte den sølvklare stemme og tårer fordunklede de himmelblå øjne at den unge mand ofte glemte sin hele tankebygning når der kun behøvedes et ord for at bevise han havde ret. Han blev da selv så grebet af det skønne og rørende i den følelse han ville bestride at der mod hans vilje trængte sig tårer i hans øjne og han gav den skønne sørgende ret i meget som han i en roligere tilstand ville have modsagt.

Hr. Korn var en smuk, ung mand og havde med den klareste forstand et varmt og dybtfølelse hjerte. Teologien havde været hans hovedstudium. Dog var psykologien hans yndlingsfag og over de menneskelige lidenskaber havde han tænkt så meget at han ikke behøvede lang tid til at bemærke, hvorledes den deltagelse han følte for den skønne Luise bar alle Præg af hin forunderlige lidenskab som han vel så ofte før havde tænkt og talt over, men aldrig endnu virkelig følt i dens fulde styrke. Han bildte sig vel ind at have elsket engang, men hvor han ikke blev elsket igen og den lethed, hvormed han havde overvundet hin korte, opbrusende attrå efter en forbindelse som hændelsen syntes lige så let at kunne knytte som opløse, hin selvovertindelse hvorfor han priste sin sjælsstyrke

¹ lysende, løsrevet del

havde gjort ham tryk og han frygtede aldrig for nogen ulykkelig kærlighed. Hine bidende ord: ”Hvad kan mennesket ikke bortsukke!” holdt han vel ikke for anvendelige på alle sjæle, men da han første gang hørte søsteren tale om Luisers utrøstelighed, havde han dog hemmeligt smilet og ment at den sorg dog vel ikke var evig.

Nu forbavsedes han ved at se ind i et kvindeligt hjerte som rummede så stor og trofast en kærlighed og når han tænkte på at en død ægtefælle, en henfaren ånd var genstand derfor, beklagede han at ingen levende kunne arve hvad han dog troede den døde nu ikke savnede og den salige ikke heller behøvede, hvis han var salig i sin Gud og den store altomfattende kærlighed. ”Hvorledes har vel denne mand set ud?” – spurgte han sig selv – ”Hvorledes har han talt, tænkt og følt? Hvad ejendommeligt elskværdigt har han besiddet som har givet ham ret til at eje denne skat evindeligt? Kunne jeg være ganske som han – kunne hans ånd og natur genfødes i mit væsen – måtte hun da ikke skænke mig denne grænseløse kærlighed som uden en synlig og nærværende genstand må fortære sig selv med hendes liv – og allerede her forvilde hendes herlige ånd blandt gestaltløse drømmefantomer fra en anden verden”.

Som hr. Korn en dag stod i disse tanker gik Amalie gennem stuen og da hun så den unge præst så dybsindig og som det syntes noget forlegen ved at se hende, blev hun stående og spurgte: ”Savner De intet? hr. pastor!”.

”Skulle jeg måske have glemt” – sagde han hurtigt og greb til sin lommebog – ”nej, den lægger jeg aldrig fra mig. – Hvad mener De?”.

”De var særdeles adspredt i går” – svarede hun – ”og har rakt mig et smukt digt da jeg bad Dem om papir til et trådvindsel¹. Jeg må tilstå Dem at jeg ikke har kunnet lade være at læse det; men det må vist have en bedre bestemmelse end at indvikles i mit bomuldsgarn”.

Hr. Kornes forvirring tiltog da han så papiret, men han besindede sig straks og kaldte det en troløs fantasi som måske gerne havde forvildet sig i jomfru Amalies skønne hånd.

Amalie rødmede og forstod hr. Kornes forvirring og høflige udflugter ganske anderledes. Hun havde på nogen tid bemærket en forandring i hans væsen som var hende påfaldende. Han var nemlig ofte adspredt og tankefuld. Den klarhed og rolighed, hvormed han

¹ Redskab til at vinde tråd omkring; garnnøgle

tilforn altid fuldendte enhver samtale, blev nu ofte afbrudt og forstyrret af den altfor store deltagelse hans hjerte tog i at forsone den skønne, sørgmodige enke med livet og verden. For at skjule dette for sig selv og andre syntes han nu næsten mere opmærksom for søsteren og han sagde hende undertiden en og anden høflighed som hun ikke lod ubemærket, men hemmeligt tilskrev et muligt indtryk på den unge mands hjerte som hendes ikke almindelige skønhed og opvakte ånd gerne kunne have frembragt, hvis ikke søsterens dybere følelse og det blik, han havde kastet i hendes høje, sværmeriske sjæl, så udelukkende havde beskæftiget ham. Det digt, han i sin adspredthed havde givet Amalie i hånden, var et udbrud af en kærlighed som næppe endnu syntes sig sin genstand bevidst og Amalie var uvis om hun skulle antage det for hensigt eller tilfælde. Nu gav hun dagligt mere agt på hr. Kornes hele adfærd og troede sig snart overtydet om at hun uden sit vidende havde opvakt en følelse hos den unge hr. pastor som det ikke var hende ubehageligt at kunne tilregne sig; thi at søsteren med sin fortærende kærlighed til den døde kunne bevæge et levende hjerte til anden medfølelse end medynk, det var hende en umulighed som hun aldrig drømte om.

Hr. Korn havde hørt så meget om sin fortræffelige formands hele væsen og tænke måde og så ofte betragtet det meget lignende billede af ham der hang i Luises kammer at han til sidst troede at kunne forestille sig ham så livagtigt som han gik og stod i verden. Selv hans gang, hans klædedragt og visse særheder og vaner i det daglige liv som det med al deres ubetydelighed synes vigtigt og kært for et elskende hjerte, alle slige småbemærkninger havde han opfattet med deltagelse og uden at vide eller ville det optaget meget i sit eget væsen som syntes ejendommeligt og for hint billede, hvortil Luises hele sjæl havde fæstet sig og som hun først forklaret håbede at gense i åndernes rige.

Hr. Korn var ved sin deltagelse i familiens sorg næsten blevet som en broder for søstrene, hans fornavn var også Frederik og det var dem nu mangel gang som om et genskin fra de forrige dage omstrålede dem når de så ham i de samme sysler som hans uforglemmelige forgænger, når de hørte ham læse højt for dem i de samme bøger, så ham sidde på den samme stol og ofte gøre bemærkninger som den forklarede. Han havde også skønne brune lokker, en klar, mandig stemme og i hans alvorlige tankeblæk luede nu også ligesom et genskin af den henfarnes ånd og kærlighed, især

når den skønne Luise sad lige over for ham og skænkede ham en opmærksomhed som rørte og henrev ham.

”Der kommer Frederik!” – sagde Amalie et par gange i en øjeblikkelig forglemmelse af det forgangne når hun hørte hans gang og måde at åbne døren på som så livagtigt kaldte hende de forrige tider tilbage. Men da brast Luise i gråd og når hr. Korn hørte årsagen til den genoprevne smerte, blev han højst alvorlig og højtidelig stemt. ”Jeg har ofte tænkt på” – sagde han en dag – ”ved at eftertænke historiens gang og den ånd der går derigennem, hvor forunderligt de samme begivenheder synes at gentage sig i tingenes evige vekslen og hvorledes de samme kræfter og ånder synes at virke og åbenbare sig i verden til de forskelligste tider kun i forandrede skikkelser og under forskellige omgivelser og former. Jeg synes da tit at kunne genkende mangan oldtidens helt eller vismand i middelalderens herlige riddere og i genoplysningens martyrer fra de foregående århundreder og jeg er overbevist om at intet godt og herligt forsvinder, men at det åbenbarer sig stedse på ny her i verden kun på anden vis og i forandret skikkelse til al forundring og omskiftelse ophører – og alt guddommeligt samles i Gud”.

”De tror dog aldrig på sjælevandringen?” – spurgte Luise forbavset.

”I det mindste ikke således som man undertiden forstår den” – svarede han – ”så at der kun blev et vist antal ånder til i verden som i enhver slægt vendte tilbage og gik i en bestandig kredsgang uden fortstræben og selvstændig nærmelse til det uendelige. På den måde blev vi selv kun tomme larver¹ for de evindelige gengangere i os. Jeg mener kun at beslægtede ånder må kunne virke på hinanden og på en måde forene sig med hinanden i en fælles åbenbaring af det guddommelige i menneskelivet. Selv de udvortes former, hvori al ånd afpræger sig, må da vel ofte antage ufrivillige ligheder med de fremmede ejendommeligheder som slutter sig harmonisk til deres indre bevæggrunde”.

”Jeg forstår Dem ikke” – sagde Luise – ”men noget lignende har jeg også engang hørt af Frederik og som De nu sidder der og taler derom er det mig ligesom en længst oplevet stund af mit liv på ny fremtræder for mig. Således går det mig ofte, men jeg tror det er en forvirret fantasi der blander billederne af det forbigangne og nærværende idet dunkle erindringer af lignende sindsstemninger kaldes tilbage af det virkelige og det nærværende”.

¹ ☪: masker

”Det samme er også ofte hændt mig” – svarede hr. Korn – ”og jeg ved flere som kender noget lignende. Den sande grund dertil er mig en gåde, men det synes mig at antyde et sådant forhold til det faste og evige i al omskiftelse og til det uforanderlige og evigt genkommende i livets afvekslende mangfoldighed som er os borgen for det eviges sandhed og uendelige genfødsel i os”.

”Man kan blive ganske forvirret ved at tænke derpå” – sagde Luise og Amalie begyndte på en anden samtale for at adspilde den dybe grublen på det ubegribelige hvori de begge syntes hensunken.

~~~~~

”Men formå nu dog min søster til at lade indskriften forandre på det besynderlige gravmæle!” – sagde Amalie en dag til hr. Korn – ”nu er det jo snart forår igen og det år næsten udrundet som hun i sin første heftige sorg troede måtte være hendes dødsår. – Hvad man i førstningen måske har tilgivet som en sværmerisk grille af den sørgende efterladte, vil man nu snart med rette udle som en forulykket spådom; og da vil man ikke længere skåne den forladte som kan sørge dybt og inderligt nok fordi hun ikke bukker under for sorgen. Hin overspændthed og håbløshed i smerten som i graven søgte den eneste trøst, har De nu dog lykkelig forvandlet til stille vemod og tålelig hengivenhed i Guds vilje. Men hvad vil menigheden sige når den til sommer ser hende sidde sund og blomstrende lige over for det gravmæle der forkyndte hendes død i vinter?”.

”De har et, kære Amalie!” – svarede hr. Korn – ”det bør og må forandres. Det kunne endog give forargelse. Jeg har ikke længe tænkt derpå; men jeg skal endnu i dag tale med Deres søster derom. En sådan grille kunne De næppe være falden på” – vedblev han – ”De har et langt roligere sind og sundere blik over livet end Deres søster. Udtrykket deraf udgør også næsten den eneste forskel i Deres udvortes og når man ikke havde set dem sammen, kunne man undertiden fristes til at forveksle dem”.

”Der siger De mig en artighed på min søsters bekostning, hr. Korn! Om jeg udvortes ligner Luise ved jeg ikke; men vi har mere tilfælles i tænkemåden og hjertet end De måske tror. Jeg har næsten lige så lidt som hun troet at vi skulle på ny se et forår tilsammen oplomstre; og ville nogen sagt mig for et halvt år siden at vi nu

kunne så blomsterfrø i haven og glæde os til at se det opvokse og blomstre, ville jeg have kaldt det en umulighed. En menneskelig sjæl kan overvinde hvad det skal være, tror jeg nu. Men uden Dem, kære hr. Korn, havde det næppe set så lyst ud omkring os”.

”Inden nådsensårets udgang tænker jeg, det skal se lysere ud!” — sagde hr. Korn og hans øjne tindrede af et håb som han ikke kunne udsige.

Amalie rødmede og afbrød hurtigt en samtale som hun troede angik hende mere end hun endnu selv ønskede; thi hun var ikke enig med sig selv om det hun følte for den unge, elskværdige mand var andet end taknemmelighed over den deltagelse han viste hende og søsteren og et vist velbehag ved hans selskab som hun delte med enhver der kendte ham.

Den unge præst forestillede nu Luise nødvendigheden af at lade gravmælets indskrift forandre da det sandsynligvis var Guds vilje at hun ikke alene skulle overleve sørgeåret men, som han håbede, endnu opleve megen glæde og velsignelse i verden. Hun hensank dog atter i en dyb sørgmodighed og mente at med glæden var det her vel forbi, men at Gud måske nu til straf for hendes utålmodighed ville lade hende ældes i sorgen. Hun ville derfor ikke længere lade hint vidnesbyrd om hendes formastelige dødsvished forarge verden og stå bebrejdende for hendes øjne. Der blev også straks sendt bud til stenhuggeren i staden at han så snart som muligt skulle komme og udslette det ulykkelige årstal af stenen. Navnet mente hun kunne man dog gerne lade stå uden at det kunne forarge nogen, da det dog skulle stå der en gang og hun intet andet sted ville udhvile efter sorgen end ved sin Frederiks side i hin åbne begravelse som tilhørte familien.

Til også at lade hendes navn udslette af den alvorlige dødstavle kunne hr. Korn vel ikke bevæge hende endnu; men han håbede med tiden også at overtale hende dertil når det først lykkedes ham at bringe livslysten fuldkommen tilbage i hendes hjerte og måske lede hendes kærlighed tilbage fra graven og den døde til det levende billede af den forklarede ånd som han efter alt hvad han havde hørt nu troede at hun vist en gang måtte genfinde i ham lige som han i hende troede at have fundet det kvindelige hjerte der rummede den dybeste kærlighed han nogensinde havde kendt. Denne kærlighed syntes ham en skat der måtte tilhøre den der opdagede den, om end også en forbivandret ånd nu syntes at have draget dem med sig i evigheden.

Næste søndag var stenhuggeren endnu ikke kommet. Luise sad i sin sørgedragt lige over for det uforandrede gravmæle og hørte opmærksomt på hr. Kornes skønne prædiken. Han talte begejstret om det nye, herlige liv, det genkommende forår alt udbredte over naturen som med tusinde stemmer syntes at kalde mennesket til kærlighed og glæde. ”Begrav ikke kærligheden! Begrav ikke glæden, du sørgende menneskehjerte!” – sagde han – ”om end også det synes at forsvinde som var dig kærest i verden og ingen glæde mere at ville opblomstre for dig på jorden. Det skønne og herlige er ikke forsvundet; det kommer visselig tilbage når øjet kun vil se det [og] kende det, når hjertet kun ikke vil forsage og tilslutte sig for det i sin håbløshed. Se til blomsterne på marken!” – vedblev han – ”de synker hen og synes forsvundet af jorden når vinteren udbreder sit liglagen over dem. Men for vårens oplivende ånde hæver de på ny deres hoveder af mulden og de samme venlige billeder af den evige kærlighed og glæde står genfødt og smilende omkring os”. – Han vedblev stedse varmere at tale om livets evige opstandelse i naturen – den evige kærligheds genåbenbaring i sønnen og sønnens evindeligt fornyede samfund med os i ånden – og som hans begejstring blev højere, funkede hans øjne som forklarede og hans åsyn lyste i de nye oplivende stråler som forårssolen udbredte over ham fra de små kirkeruder.

Luise sad henrevet af de glødende ord og betragtede hans åsyn – det var som livet og kærligheden lyste derfra i himmelske stråler og kaldte hendes sjæl fra sorgens og gravens skygger. Livet syntes hende at opblomstre på ny med dobbelt glans og herlighed og nu opstod første gang den tanke i hendes sjæl at hendes Frederiks forklarede ånd hvilede over den begejstrede taler og at han kunne vorde hende hvad den bortgangne havde været – deres billeder blandede sig sælsomt for hende i den levendes herlige åsyn. Men da hun greb sig selv i denne tanke og ønskede død og grav langt bortfjernet, faldt hendes øje pludseligt på – gravmælet. I forfærdelsen over at se sit navn og sit dødsår i dette øjeblik for et angestsuk fra hendes bryst; hun syntes i sin rædsel at se kirkelemmen åbne sig og den døde stige op af graven. Hun syntes han stod der med en dyb smerte i det blege dødningsåsyn og stirrede på hende med bebrejdelsens knusende blik, medens han udstrakte sin hånd, pegede på gravmælet og forsvandt. Kirken løb rundt for hendes øjne og det var hende som gravmælets indskrift blev glødende og viste hende dødsdagen udfyldt med flammende skrift. Afmægtig blev hun båret ud af kirken og da hun opslog sine

øjne, brændte en fortærende feberglød i hendes blik. Forgæves søgte den bekymrede søster at berolige hende og bortforklare hende hint skrækkelige syn som et højst naturligt spil af den ophidsede indbildningskraft; hun påstod at have vakt den døde af graven ved sin hemmelige troløshed, at han var kommet for at frelse hendes sjæl fra endnu større brøde og at denne dag var hendes dødsdag som hun alt på gravmælet havde set den med luende skrift. Den højst bekymrede hr. Korn ville hun ikke tillade måtte komme for hendes øjne. Hun lod den afdødes billede opstille ved sin seng, bad det tusinde gange om tilgivelse – og før midnatstimen slog, var hendes ånd virkelig henfaret i anger og bøn. – Hun lå nu roligt med det skønne, blege åsyn som forsonet med sin Gud og sin elskedes ånd og smilede stille hengiven i døden.

Hun blev begravet under kirkegulvet ved sin ægtefælles side og dødsdagen på gravmælet blev nu virkelig udfyldt som hun påstod at have set den i hint angerens og forfærdelsens øjeblik.

Søsterens og hr. Korns sorg var stor. De beklagede det ulykkelige sværmeri som med uimodståelig magt havde bortrevet deres fælles tabte veninde. Men sorgen over den døde forenede dem umærkeligt og inden årets udgang var Amelie hr. Korns lykkelige hustru. Han havde åbenhjertigt betroet hende sin kærlighed til søsteren, men anså dog nu selv hin følelse for en hjerteforvildelse. Amelie fandt deri en ny bestyrkelse i sin tro at ingen sorg var så stor at den jo kunne overvindes ligesom hr. Korn nu i Amelie syntes at genfinde Luisers forklarede ånd og fandt deri en ny bestyrkelse i sin teori om det guddommeliges evige genfødsel i menneskelivet.

